

Durun ve düşünün

Önümüzdeki referandumda
KAYNAĞI KONTROL EDİN

Referandum sırasında kanıtlarla desteklenmeyen, içeriği açık olmayan ve hatta kasıtlı olarak yanıltıcı bilgilerle karşılaşabilirsiniz. İyi bilgi sahibi olmak için, bilgiyi incelerken eleştirel bir gözle bakın ve bilginin doğru ve gerçek olup olmadığını irdeleyin.

Dezenformasyon taktikleri

Dezenformasyon, kasıtlı olarak kamuoyunu yanıltmak ve etkilemek için tasarlanmış yanlış bilgilerdir ve dezenformasyon kendiliğinden yayılmaz. Dezenformasyon yaymaya çalışan kişiler, sizi kasıtlı olarak yanıltmaya çalışmak için aşağıdaki taktiklerden bazılarını kullanabilirler:

Sadece soru sormak

İnsanlar kasıtlı olarak bir şey hakkında şüphe uyandırmak için herhangi bir kanıt göstermeden sorular sorabilirler. Sorulan soruların çoğu meşru olsa bile, kötü niyetle veya pek olası olmayan durumlar hakkında sorulan sorulara dikkat edin. Durun ve sorunun neden sorulduğunu düşünün.

Duygusal dil

Öfke veya korku gibi olumsuz duygular uyandıran sert bir dil, içeriğin hızla yayılmasını kolaylaştırabilir. Sizde güçlü bir duygusal tepki uyandıran bir durum farkederseniz, durun ve nedenini düşünün.

Kasıtlı seçim

Kasıtlı seçim, içeriği açık olmayan bilgiyi ortaya sürmek şeklinde olur; örneğin, orijinal kaynağına atıfta bulunulmadan sağlanan ekran görüntüleri veya istatistikler gibi.

Seçmen olarak göreviniz

Referandum yasaları, iletişim veya reklamcılıktaki gerçeği düzenlemez. Bilgilerin aşağıdaki özelliklere uygunluğunu düşünmek için zaman ayırın:

Güvenilirlik

Güvenilir ve bilinen bir kaynaktan mı?

Bilginin kaynağını biliyor musunuz? Yasal olarak tanınmış bir medya kuruluşundan veya resmi sosyal medya hesabından mı gelmiş? Emin değilseniz, hesabın yeni oluşturulup oluşturulmadığını veya başka paylaşımları olup olmadığını kontrol edin.

Güncel

Ne zaman yayınlanmış?

Bir paylaşımın/makalenin bugün paylaşılmış olması onun güncel olduğu anlamına gelmez. Her zaman asıl kaynağı ve yayın tarihini kontrol edin. Güncelliğini yitirmiş olabilen eski paylaşımlar/makaleler, yeni bilgilermiş gibi paylaşılabilir.

AEC'nin rolü

Avustralya Seçim Komisyonu (AEC), referandumu yürütmekle görevli bağımsız kurumdur. AEC'nin rolü şunlardır:

Referandum süreci hakkında güvenilir bilgi sağlamak

AEC kayıt yaptırma, oy kullanma veya aday olma gibi konulardaki bilgilere bize ait reklam kampanyası, internet sitesi, irtibat merkezi ve sosyal medya hesapları aracılığıyla kolay erişim imkanı sağlar. Eğer bu süreçler konusunda doğru olmayan bir bilgi mevcut ise, AEC kayıtları düzeltmek için adım atacaktır. Bu süreçler dışında AEC'nin referandum hakkındaki bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek gibi bir rolü yoktur.

Referandum hakkındaki bilgilerin onayı konusunu araştırmak

Bilginin kaynağını bilmenize yardımcı olmak amacıyla, referandumla ilgili bazı bilgilerin onaylanmış olması gerekir.

Yes (Evet) ve No (Hayır) kampanya materyalleri

AEC resmi Yes ve No kampanyaları hakkında bilgiler içerecek olan referandum broşürünün yayınlanmasından sorumlu olsa da, AEC'nin bu materyallerdeki bilgilerin gerçekliğini düzenlemede bir rolü yoktur.